

FITXA 32: ELS JUGADORS DE CARTES

1. Catalogació

Títol: Els jugadors de cartes

Autor: Paul Cézanne

Cronologia: Entre 1890 i 1895 pinta les 5 versions del tema. La que estudiarem a continuació es creu que és del període que va del 1890 al 1892.

Localització: Museu d'Orsay, a París.

Estil: Postimpressionisme

Tècnica: Oli

Suport: Tela

Dimensions: 47 cm (↑) x 57 cm (→). (Dimensions petites)

Tema: Es tracta d'un retrat figuratiu de dos homes que estan jugant a cartes. Els jugadors es troben asseguts al voltant d'una taula amb una ampolla de vi.

Il·lustració 1: Dues versions diferents de l'obra

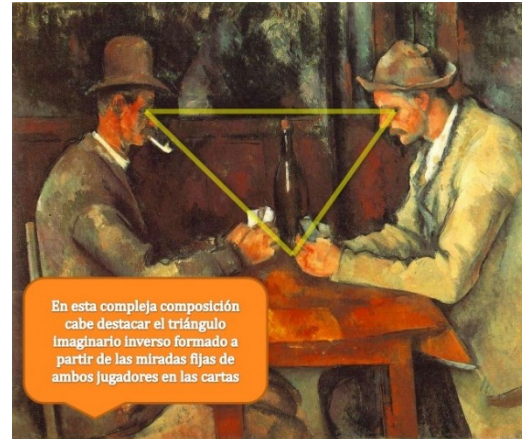
2. Anàlisi formal

Elements plàstics:

- ✓ **Dibuix:** **Predomini del color** sobre el dibuix: Els objectes es troben definits per pinzellades breus, fines i superposades, en diferents tonalitats, que donen volum. El dibuix pretén captar la simplificació de les formes.
- ✓ **Colors:** El color defineix les formes a partir d'una tècnica particular. Predominen els **colors càlids**, hi ha un contrast de color que intensifica la confrontació entre els jugadors. El jugador de la pipa duu una jaqueta marró i uns pantalons grocs, i l'altre jugador a l'inrevés, una jaqueta groga i uns pantalons marrons. Destaca la concepció arquitectònica de la composició, l'intent de l'autor de simplificar les formes fins arribar a volums geomètrics.

- ✓ **Llum: Artificial.** Ve definida pels contrastos cromàtics i les tonalitats dels colors. Està carregada de simbologia i serveix per subratllar la tensió.

Composició: Oberta perquè les figures queden tallades i deixa entreveure a l'espectador més enllà. **Profunda** perquè la taula crea profunditat. **Centrípeta** perquè hi ha un punt d'atenció, les mans que subjecten les cartes. **Simètrica** perquè l'ampolla de vi és l'eix de simetria, encara que les dues meitats són

Il·lustració 2: Composició 1

lleugerament desiguals, la meitat esquerra és més gran i el cos del jugador apareix sencer. El fet de dividir l'escena en dos intensifica l'enfrontament entre els jugadors; la tensió recau en els objectes de la taula i en les mans dels jugadors.

La composició és fruit de

llargues meditacions, proves i estudis. De fet, es coneixen cinc quadres amb el mateix tema que difereixen en el nombre de personatges, el format, la importància del decorat i les mides.

Ritme: Els personatges mostren una **sensació de repòs** que només es contrarestada per la concentració i per la imminent jugada del personatge de la dreta.

Temps: Referencial, ja que representa un moment concret.

Estil: Postimpressionisme.

- ✓ **Característiques de l'estil (4):**

1. El postimpressionisme dóna importància al subjectivisme, és a dir, a la visió pròpia del seu món interior.

2. El postimpressionisme dóna importància al color, però també al dibuix. Un dibuix que pretén captar els valors purs, es comença a obrir el camí que portarà a geometritzar les figures.
3. La tècnica dels postimpressionistes és molt diversa, va des del puntillisme fins a taques gruixudes.
4. El postimpressionisme està format per un grup d'autors força divers, que venen de l'impressionisme i que obren nous camins: les avantguardes artístiques del segle XX.

3. Interpretació

Contingut i significat:

- ✓ **Tema:** Representa un fet quotidià, que va veure l'autor quan residia al seu poble (Ais de Provença). Les partides de cartes eren una activitat de lleure molt corrent entre la classe treballadora de l'època. El jugador de l'esquerra, que fuma pipa, és père Alexandre, el jardiner del pare de l'artista, però no tenim coneixement de qui és l'altre.
- ✓ **Significat:** El tractament dels personatges és antagònic. El de l'esquerra és més veterà i sembla més segur. I el de la dreta és més jove i corpulent, i sembla menys segur. Trobem diversos elements que els caracteritzen psicològicament: el primer duu barret rodó i sense arrugues, mentre que l'altre el duu bonyegut i doblegat per la visera; les cartes del primer són blanques, com si anés a guanyar, mentre que les de l'altre són fosques, com si anés a perdre.
Es podria interpretar la partida com la lluita que l'artista va mantenir amb el seu pare per tal que aquest acceptés la seva pintura i la seva vida bohèmia. Tot i que també es podria interpretar com que és el mateix autor que s'enfronta a les seves pròpies contradiccions interiors.
- ✓ **Encàrrec i recepció:** Va ser pintada per ser exposada en una galeria d'art i venuda per un marxant. Finalment va anar a parar a mans de l'estat francès, al Museu del Louvre.

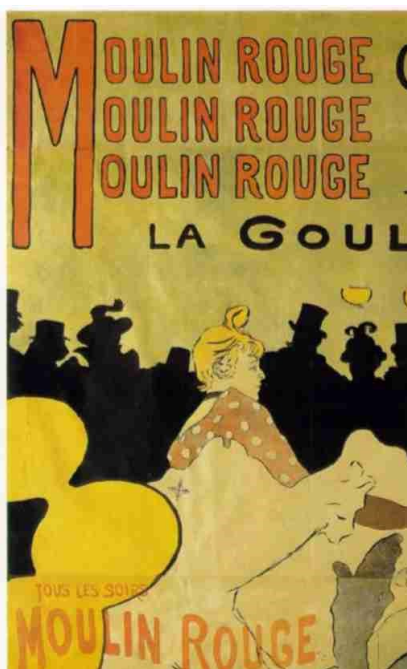
Funcions:

- ✓ **Decorativa:** Perquè embelleix un espai.
- ✓ **Il·lustrativa:** De la manera de pintar dels postimpressionistes.
- ✓ **Expressió** del món individual de l'artista, del seu subjectivisme, de la manera pròpia de veure les coses, del seu món interior.

Explicacions: Finals del segle XIX. Època dels imperialismes, que a partir de la Pau armada porten cap a la I^a Guerra Mundial.

- ✓ **Política:** El liberalisme i el nacionalisme porten a la creació de grans imperis europeus. Europa domina el món. El primer gran imperi és el britànic, que controla les principals rutes marítimes, la principal colònia és l'Índia, també dominen grans territoris (països nous) com Canadà o Austràlia. França està en la seva III República i culmina oficialment la creació d'un gran imperi amb la conquesta del Sahara Occidental.
- ✓ **Economia:** II Revolució Industrial → Noves fonts d'energia (petroli, electricitat, etc), nous mitjans de comunicació (telèfon, premsa, etc), nous sectors industrials (metal·lúrgic, químic, etc) i nous sistemes financers (banes, borsa, etc).
- ✓ **Societat:** Capitalista de classes obertes en funció del capital, la lliure iniciativa i la propietat privada. La burgesia controla els mitjans de producció, mentre que el proletariat només té la seva força de treball.
- ✓ **Cultura:** París és el centre cultural del món, els artistes i els marxants de

l'art intercanvien idees en els cafès dels bulevards i gaudeixen del París "Le Nuit" (Moulin Rouge). Toulouse Lautrec desenvolupa el cartellisme.

4 idees:

- 1) Els jugadors de cartes destaca per la seva importància del color com a definidor de les formes.
- 2) La composició de l'obra és realitzada amb volums geomètrics.
- 3) La composició de l'obra és antagònica
- 4) Cézanne és considerat l'antecessor directe del cubisme i l'expressionisme

